

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Μάθηση μέσω Σχεδιασμών

Οδηγός για την Εκπαίδευση Ενηλίκων

Εκπονήθηκε από την:
Καθηγ. Μαίρη Καλαντζή
Απρίλιος 2005

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Το παρόν υλικό παράχθηκε στο πλαίσιο του Έργου «Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων II», το οποίο εντάσσεται στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II του ΥΠ.Ε.Π.Θ., Μέτρο 1.1. Ενέργεια 1.1.2.Β. και συγχρηματοδοτείται κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Κ.Τ) και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

---

1. Εισαγωγή

2. Μάθηση και Πολυμορφία

3. Δημιουργώντας Νόημα: Πολυγραμματισμοί

4. Παιδαγωγική και Αξιολόγηση: Γνωστικές Διαδικασίες

5. Ομάδες Παραγωγής Γνώσης

6. Εργαλεία Μαθησιακών Σχεδιασμών

1 . ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι άνθρωποι μαθαίνουν φυσιολογικά—μαθαίνουν ζώντας, από την προσωπική τους ανάπτυξη και από τις εμπειρίες τους. Αυτό λέγεται ανεπίσημη μάθηση (καθημερινή μάθηση). Η Εκπαίδευση αφορά στο σχεδιασμό των ανθρώπινων εμπειριών με σκοπό τη μάθηση. Αυτό λέγεται επίσημη μάθηση (μάθηση μέσω σχεδιασμών). Η επιτυχημένη επίσημη μάθηση συνυπολογίζει και ενσωματώνει την ανεπίσημη μάθηση μέσα στους τρόπους και τις πρακτικές της.

1. Σημαντικές αλλαγές έχουν πραγματοποιηθεί στον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι δημιουργούν νόημα. Η νέα τεχνολογία και η παγκοσμιοποίηση έχουν επιφέρει δραματικές αλλαγές και διαφοροποιήσεις στη ζωή των ανθρώπων, στον τρόπο με τον οποίο εργάζονται, καθώς επίσης και στον τρόπο με τον οποίο συσχετίζονται ο ένας με τον άλλον. Τα επίσημα μαθησιακά περιβάλλοντα πλαισιώνονται συνεπώς από εκπαιδευόμενους των οποίων οι ανεπίσημες μαθησιακές πηγές και εμπειρίες ζωής διαφοροποιούνται πάρα πολύ. Χρειάζεται έτσι να αναγνωρίζουμε αυτές τις διαφορετικές εμπειρίες και να χτίζουμε πάνω σε αυτές με σκοπό να δημιουργούμε τα καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα.
2. Για όλα τα γνωστικά αντικείμενα οι εκπαιδευόμενοι απαιτείται να έχουν δεξιότητες που σχετίζονται με τον γραμματισμό—ανάγνωση, γραφή, ομιλία, και ακουστική κατανόηση. Ωστόσο στις μέρες μας υπάρχει κάτι περισσότερο που αφορά τον γραμματισμό από ότι στο παρελθόν. Οι αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί στον κόσμο σημαίνουν ότι ο γραμματισμός δεν είναι κάτι το στατικό και το συγκεκριμένο. Αποτελεί κάτι το πολλαπλό και ορίζεται μέσα από δύο διαφορετικούς τρόπους: την ύπαρξη διαφορετικών *κοινωνικών γλωσσών* (διάλεκτοι, επαγγελματικές ή τεχνικές γλώσσες), και την *πολυμορφία* των ψηφιακά διακινούμενων νοημάτων (μαγνητοφώνηση γλώσσας, εικόνας, ήχου – όλα χρησιμοποιώντας τα ίδια μέσα). Αυτή η αλλαγή στον γραμματισμό σήμερα λέγεται **πολλυγραμματισμός**. Όλες οι γνωστικές περιοχές προϋποθέτουν ότι οι εκπαιδευόμενοι κατανοούν αυτές τις πολλαπλές μορφές κατασκευής και μετάδοσης νοημάτων —στα μαθηματικά, στις επιστήμες, στην ιστορία, στη λογοτεχνία, στην πληροφορική κτλ.
3. Οι μαθησιακές εμπειρίες διαφοροποιούν τους ανθρώπους. Έχουν σαν αποτέλεσμα την ικανότητα των εκπαιδευόμενων να μπορούν να ξέρουν ή να κάνουν κάτι το οποίο δεν ήξεραν ή δεν μπορούσαν να κάνουν πριν. Η απομνημόνευση και η επανάληψη πληροφοριών που έχουν διαχευθεί κατευθείαν από το δάσκαλο δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι κάτι έχει αντιληπτό εκτός από τις δεξιότητες της απομνημόνευσης και της επανάληψης. Οι μαθησιακοί σχεδιασμοί στηρίζονται σε μια φιλοσοφία διαδασκαλίας και μάθησης, η οποία αξιοποιεί και αναγνωρίζει μια ποικιλία ενεργών τρόπων απόκτησης της μάθησης. Η διδασκαλία η οποία αξιοποιεί την πολυμορφία και την ετερότητα και οδηγεί τον μαθητευόμενο σε μια μετάβαση/μεταμόρφωση συμπεριλαμβάνει μια σειρά από **διαδικασίες γνώσης**, οι οποίες θα πρέπει να γίνουν απολύτως κατανοητές και να είναι μέρος του παιδαγωγικού ρεπερτορίου του εκπαιδευτικού. Η αξιολόγηση και η εκτίμηση είναι μια προσπάθεια καταγραφής της γνώσης η οποία έχει αποκτηθεί, αλλά και των ικανοτήτων που έχουν αποκτήσει οι μαθητές.
4. Μια τέταρτη σημαντική ιδέα είναι η ανάγκη της επαναοριοθέτησης της οργάνωσης της παραδοσιακής τάξης και των μαθησιακών πηγών πληροφόρησης. Οι πηγές της μάθησης και τα μέρη όπου αυτή πραγματώνεται έχουν επεκταθεί σημαντικά. Πολύ από την μάθηση πραγματώνεται έξω από τις αίθουσες διδασκαλίας, για παράδειγμα—η απασχόληση με την νέα τεχνολογία, τα παιχνίδια, τα ταξίδια, κτλ. Δάσκαλοι και μαθητές έρχονται πια σε επαφή και ενσωματώνουν πολλαπλές μαθησιακές πηγές πληροφόρησης αποτελώντας ταυτόχρονα **Ομάδες Παραγωγής Γνώσης**. Οι εκπαιδευτές χρειάζεται να βρουν τρόπους αξιολόγησης των επιλογών τους, καταγραφής των μαθησιακών και των Αναλυτικών προγραμμάτων (ΑΠ) τους, ανταλλαγής αποτελεσματικών πρακτικών και συγγραφής των μαθησιακών στόχων της κοινωνίας. Αυτό θα συνεισφέρει στην μεγαλύτερη διαφάνεια και απόδοση ευθυνών ανάμεσα στους εμπλεκόμενους φορείς της εκπαίδευσης.

Υπάρχουν τρία επίπεδα εκπαιδευτικής καταγραφής που απαιτούνται για έγκυρα αποτελέσματα:

1. Η Παιδαγωγική – το ΠΩΣ της επίσημης μάθησης. Ο τρόπος με τον οποίο οι μαθησιακές δραστηριότητες επιλέγονται, σχεδιάζονται και γίνονται αντιληπτές σε κάθε μαθησιακή περίσταση. Αυτό βρίσκεται στην καρδιά της μάθησης και έχει την μεγαλύτερη επίδραση στην επίδοση/αποτελέσματα του μαθητή. .

Οι μικρο σχεδιαμοί των μαθησιακών δραστηριοτήτων:

Οι μαθησιακές διαδικασίες της Παιδαγωγικής

Για παράδειγμα, μια σειρά από μαθησιακές δραστηριότητες όπως ένα μάθημα, μια ομάδα μαθημάτων, ένα κεφάλαιο σε ένα εγχειρίδιο –

ΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ.

2. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα (ΑΠ)– το ΤΙ της επίσημης μάθησης. Επιλογές γνωστικών αντικειμένων, περιεχόμενα, θεωρητικά πεδία και κατεύθυνση στη γνώση. Αυτές οι επιλογές είναι σημαντικές για κοινωνικούς, οικονομικούς και πολιτικούς λόγους και διαφοροποιούνται από καιρό εις καιρόν.

**Οι μάκρο σχεδιαμοί των μαθησιακών προγραμμάτων,
των αντικειμένων και των θεωρητικών πεδίων: Το πλαίσιο του**

Αναλυτικού Προγράμματος

Για παράδειγμα, ένα θέμα για ένα τρίμηνο ή ένα χρόνο, ένα ολόκληρο πρόγραμμα διδασκαλίας ή ένα εγχειρίδιο που ‘καλύπτει όλο το πρόγραμμα’

-ΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.

3. Η Εκπαίδευση – το ΓΙΑΤΙ της επίσημης μάθησης. Οι στόχοι και οι προσδοκίες μιας σειράς εμπλεκόμενων παραγόντων όπως για παράδειγμα ο μαθητής, ο δάσκαλος, το σχολείο, ο μαθησιακός τόπος, η κοινωνική περιφέρεια, η κυβέρνηση, κτλ.

Οι κοινωνικοί σχεδιαμοί των μαθησιακών κοινοτήτων:

Ο θεσμός της Εκπαίδευσης

Για παράδειγμα, το όραμα, οι σχεδιασμοί και το Αναλυτικό Πρόγραμμα ενός μαθησιακού τόπου

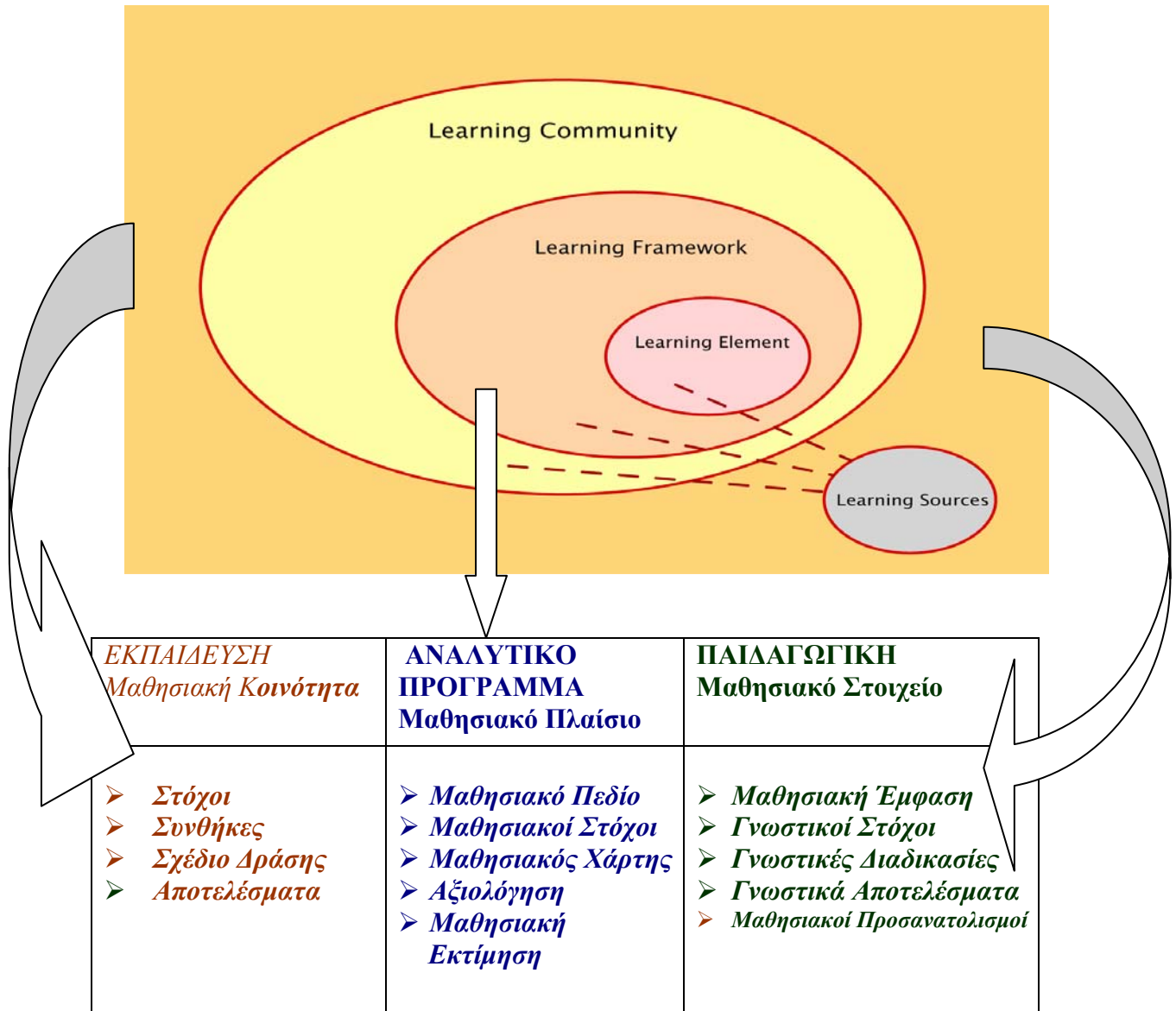
- ΜΙΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ.

Η καταγραφή αυτή μπορεί να είναι για προσωπική μόνο χρήση, για να ανταλλαγεί με επιλεγμένους άλλους ή για δημόσια επικοινωνία/διάλογο.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί:

- Για να καταγράψεις και να διαχειριστείς τα δικά σου σχέδια διδασκαλίας.
- Για να συνεργαστείς με συναδέλφους για την παραγωγή νεωτεριστικών μαθησιακών εμπειριών.
- Για να αξιολογήσεις επιλογές που έγιναν για την διευκόλυνση της μάθησης.
- Για την καταγραφή σχολικών ή τοπικά παραγμένων εκπαιδευτικών υλικών και για την πολιτική αξιολόγηση.
- Από τους μαθητές για να δημιουργήσουν συνεργατική δουλειά και να αναπτύξουν τα δικά τους ψηφιακά χαρτοφυλάκια.

ΟΙ ΣΧΕΔΙΑΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.

Μάθηση & Πολυμορφία

ΜΑΘΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ...

Οι άνθρωποι έχουν γεννηθεί με μια έμφυτη ικανότητα να μαθαίνουν και καθ'όλη τη διάρκεια της ζωής τους η **μάθηση** δε σταματά ποτέ.

Η **Εκπαίδευση** είναι η συνειδητή καλλιέργεια της μάθησης σε μια **κοινότητα** που έχει σχεδιαστεί πρωταρχικά γιαυτό το σκοπό.

Μέσα στην εκπαίδευση, το **Αναλυτικό Πρόγραμμα** είναι ένα συνειδητά σχεδιασμένο πλαίσιο μάθησης ενός συγκεκριμένου κορμού γνώσης, είτε αυτό είναι μια θεωρητική περιοχή είτε πρόκειται για ένα συναφές πλαίσιο κοινωνικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

Και μέσα στο αναλυτικό πρόγραμμα, η **παιδαγωγική** είναι μια συνειδητή εφαρμογή των γνωστικών διαδικασιών της μάθησης.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- **Μάθηση**
- **Εκπαιδευτική Κοινότητα**
- **Αναλυτικό Πρόγραμμα**
- **Παιδαγωγική**

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΣΩ ΣΧΕΔΙΑΜΟΥ

Η μάθηση πραγματώνεται ενώ οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, ενώ αλληλεπιδρούν με τον φυσικό κόσμο και ενώ δραστηριοποιούνται στον κόσμο που έχτισαν. Πραγματικά ένα από τα πράγματα που μας ξεχωρίζει ως ανθρώπους είναι η τεράστια ικανότητα να μαθαίνουμε.

Είναι στη φύση μας να μαθαίνουμε, με ή χωρίς εκπαίδευση, με ή χωρίς Αναλυτικό πρόγραμμα, με ή χωρίς παιδαγωγική.

Καθημερινή Μάθηση	Μάθηση μέσω Σχεδιαμού
• Ανεπίσημη	• Επίσημη
• Υπονοούμενη	• Συγκεκριμένη
• Αόρατη	• Ορατή
• Συμπτωματική	• Σκόπιμη
• Τυχαία	• Συστηματική
• Contextualised (συγκεκριμένη)	• Αφηρημένη
• Μεμονωμένη	• Γενικευμένη
• Εμφυτευμένη	• Εξωτερικευμένη
<i>Μάθηση</i>	<i>Εκπαίδευση</i>

ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ...

Ο τρόπος με τον οποίο αισθητοποιούν τον εαυτό τους οι μαθητές είναι πάντα ιδιαίτερος και αυτή η ιδιαιτερότητα πρέπει να αναγνωρίζεται και να ενσωματώνεται για πιο αποτελεσματική μάθηση.

Εδώ, η έννοια της ‘**πολυμορφίας**’ είναι χρήσιμη γιατί υπογραμμίζει μερικές διαστάσεις της ιδιαιτερότητας των μαθητών.

Οι φυσιογνωμίες μας θα πρέπει να εκλαμβάνονται σαν ένα σημείο αφετηρίας για την κατανόηση των διαφορών μας. Τα διαφορετικά χαρακτηριστικά μας χρησιμοποιούνται για να περιγράψουμε την **δημογραφία** των κοινωνιών μας.

Για παράδειγμα – το φύλο, η φυλή και η (αν)ικανότητα διαμορφώνουν ένα βιολογικό αφετηριακό σημείο κατανόησης της βάσης των διαφορών μας.

Αλλά αυτό είναι μόνο η αρχή.

Η διαφορετικότητα είναι επιπλέον ένα αυτοπροσδιορίσιμο μέγεθος όσο και κοινωνικά καθορισμένο.

Αυτό πραγματώνεται όταν οι πολιτιστικές επιστρώσεις των φυσιογνωμιών μας και οι κοινωνικές σχέσεις της ετερότητάς μας γίνονται τόσο εμφανείς και σημαντικές.

Για παράδειγμα - εθνικότητα/φυλή (και αυτόχθονο, μεταναστευτικό και μειονοτικό στάτους), φύλο (και σεξουαλική κατεύθυνση), κοινωνικοοικονομική ομάδα, εντοπιότητα (παγκόσμια και περιφερειακή) και (αν)ικανότητα.

Όλα αυτά λέγονται ο ‘**κοσμοχώρος**’.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- **ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ**
- **ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ**
- **ΚΟΣΜΟΧΩΡΟΣ**

ΠΡΙΣΜΑΤΑ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ

<p style="text-align: center;">Ετερότητα 1: Μικτές Δημογραφίες</p>	<p style="text-align: center;">Ετερότητα 2: Υπογραμμίζοντας τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του <i>Κοσμοχώρου</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Φύλο • Ηλικία • Εθνικότητα/Φυλή • Εντοπιότητα • Κοινωνικο-οικονομική Ομάδα • (Αν)ικανότητα <p>... και άλλα παρόμοια.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπειρία • Ενδιαφέρονται και προσανατολισμοί • Αξίες • Προδιαθέσεις και ευαισθησίες • Επικοινωνία και διαπροσωπικά στυλ • Συλλογιστικά στυλ <p>... και άλλα παρόμοια.</p>

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Η μάθηση δεν είναι απλά και μόνο η διαδικασία αναγνώρισης και επαλήθευσης της ετερότητας.

Η μάθηση είναι ένα ταξίδι μακριά από την περιοχή άνεσης του μαθητή, μακριά από τη σχετική στενότητα και τους περιορισμούς του κοσμοχώρου. Τόσο όσο η μάθηση πρέπει να επαληθεύει την ταυτότητα και να δημιουργεί την αίσθηση του **συνανήκειν**, άλλο τόσο ακόμη αποτελεί μια διαδικασία απομάκρυνσης από το οικείο και από την καθημερινή κοσμοεμπειρία. Αυτό το ταξίδι είναι μια προσωπική και πολιτιστική μεταμόρφωση.

Το μαθησιακό ταξίδι έχει δύο κατευθύνσεις και δύο άξονες

Η πρώτη είναι ο άξονας του βάθους ή η μάθηση αυτού που δεν είναι άμεσα ή διαισθητικά ορατό από τις εμπειρίες της καθημερινότητας. Αυτό μπορεί να αμφισβητήσει καθημερινές υποθέσεις —ότι η Γη είναι επίπεδη, για παράδειγμα, ή ότι συγκεκριμένα πλαίσια αξιών είναι βιώσιμα.

Η δεύτερη είναι ο άξονας ευρύτητας, με το οποίο ταξιδεύεις σε άγνωστα μέρη του μυαλού και ίσως της πραγματικότητας.

* * *

Η μάθηση θα πρέπει να συνδιαλλάγεται με τις ταυτότητες των μαθητών και αυτές οι ταυτότητες θα πρέπει να αναγνωρίζονται ως διαφορετικές.

Θα πρέπει να μεταφέρει τους ανθρώπους σε άγνωστα μέρη και αυτά τα μέρη θα πρέπει να είναι άγνωστα στο μέτρο που θα ελέγχονται.

Η αποτυχία συμβαίνει όταν η μέτρηση της απόστασης (γνωστού-άγνωστου) είναι ακατάλληλη για το μαθητή.

Εαν η απόσταση μεταξύ του κοσμοχώρου και της μάθησης είναι πολύ μεγάλη, η εκπαιδευτική προσπάθεια θα είναι λανθασμένη, συμβιβασμένη και αναποτελεσματική.

Και εαν δεν υπάρχει καμμία απόσταση μεταξύ του κοσμοχώρου και αυτού που θα πρέπει να μαθευτεί, η μάθηση θα είναι ελαχιστοποιημένη ή απατηλή. Η απόσταση μεταξύ του κοσμοχώρου και αυτού που θα πρέπει να αποκτηθεί θα πρέπει να είναι παραγωγική.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- **ΣΥΝΑΝΗΚΕΙΝ**
- **ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ**

- *Συνθήκη 1: **ΣΥΝΑΝΗΚΕΙΝ*** – η αποτελεσματική μάθηση συνυπολογίζει την ταυτότητα του μαθητή. Χτίζει πάνω στη γνώση του μαθητή, πάνω στις εμπειρίες του, στα ενδιαφέροντα και τα κινήτρά του. Σε κάθε μαθησιακή κοινότητα υπάρχει και ένας μεγάλος βαθμός διαφοροποίησης και αυτό γιατί οι καθημερινοί κοσμοχώροι από τους οποίους προέρχονται οι μαθητές, διαφέρουν.
- *Συνθήκη 2: **ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ*** – η αποτελεσματική μάθηση παίρνει το μαθητή σε ένα ταξίδι σε νέες και άγνωστες περιοχές. Ωστόσο για να πραγματοποιηθεί η μάθηση, το ταξίδι σε άγνωστες περιοχές θα πρέπει να παραμείνει μέσα στη ζώνη της διάνοιας και της ασφάλειας του εκπαιδευόμενου. Σε κάθε βήμα θα πρέπει να ταξιδεύουμε την κατάλληλη απόσταση με βάση εκκίνησης τον κοσμοχώρο του μαθητή.

3.

Δημιουργώντας Νόημα: Πολυγραμματισμοί

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ...

Ο όρος ‘πολυγραμματισμοί’ αναφέρεται σε δύο σημαντικές απόψεις της γλωσσικής χρήσης σήμερα.

Η πρώτη είναι η πολυπλοκότητα δόμησης του νοήματος σε διαφορετικά πολιτιστικά, κοινωνικά και επαγγελματικά περιβάλλοντα. Ταυτόχρονα με την αναγωγή των Αγγλικών ως παγκόσμιας γλώσσας, αυτές οι διαφοροποιήσεις γίνονται ακόμη περισσότερο σημαντικές στο επικοινωνιακό μας περιβάλλον.

Η δεύτερη είναι η φύση των νέων επικοινωνιακών τεχνολογιών. Το νόημα δημιουργείται με τρόπους που είναι συνεχόμενα πολυσχιδείς—στους οποίους γραπτές γλωσσικές μορφές νοημάτων επικαλύπτονται με οπτικές, ηχητικές, νοηματικές, και χωροθετικές δομές νοημάτων.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΠΟΛΥΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ

- Πολυ - γλωσσικοί: γλώσσες, διάλεκτοι, ‘κοινωνικές γλώσσες’
- Πολυ - μορφικοί: γλωσσικοί, οπτικοί, ηχητικοί, νοηματικοί, χωροθετικοί

4.

Παιδαγωγική & Αξιολόγηση : Διαδικασίες Γνώσης

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ .....

Υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι συνέργειας με τους μαθητές και σχεδιασμού των μαθησιακών εμπειριών.

Διαφορετικές σχολικές κοινότητες / μαθησιακοί τόποι και έθνη έχουν προσεγγίσει αυτό το θέμα διαφορετικά με την πάροδο του χρόνου γιατί έχουν διαφορετικές απόψεις σχετικά με το τι είδος πολιτών, εργαζομένων και μαθητών θέλουν να διαμορφώσουν.

Ακολουθούν μια σειρά από παράγοντες τους οποίους οφείλει ένας εκπαιδευτικός να συνυπολογίζει όταν κάνει επιλογές σχετικά με:

- την Παιδαγωγική
- το Αναλυτικό Πρόγραμμα

και

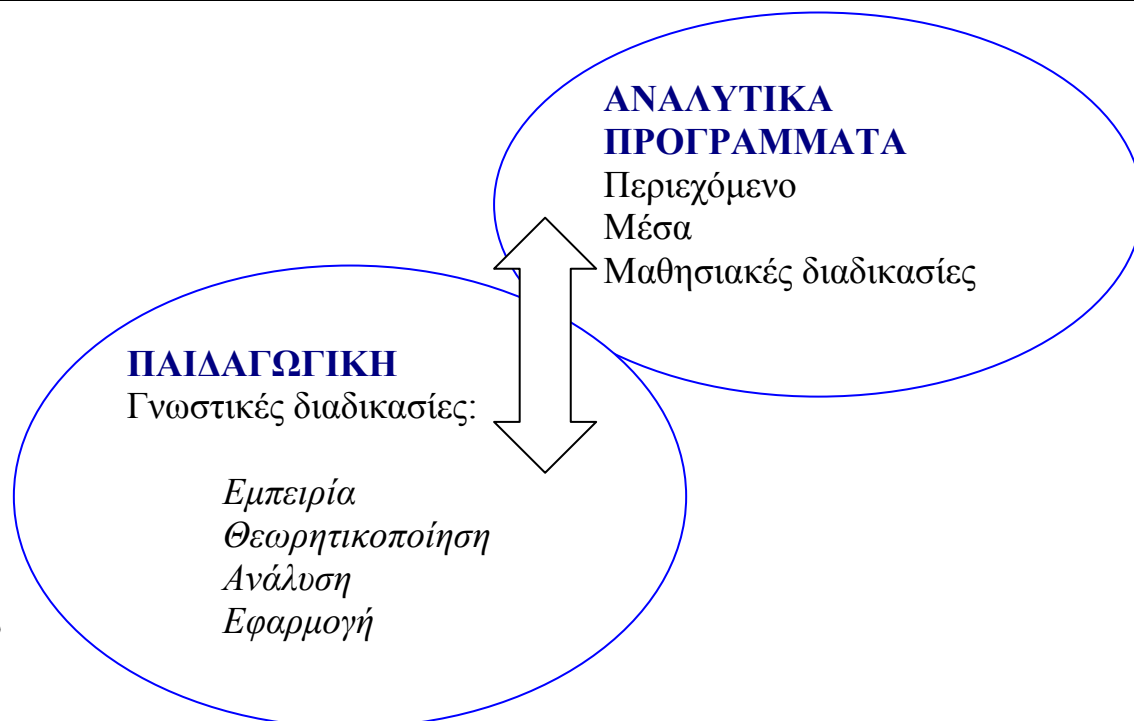
- τους Ευρύτερους Εκπαιδευτικούς Στόχους/Αποτελέσματα

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
- ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί: Παρελθόν, Παρόν, Μέλλον			
	Παραδοσιακή	Προοδευτική	Μεταμορφωσιακή
Παιδαγωγική	<ul style="list-style-type: none"> Έμφαση στο περιεχόμενο. Γεγονότα, μη διαπραγματεύσιμες αλήθειες. Μάθηση μέσω επανάληψης. Δασκαλοκεντρικές αίθουσες-αυταρχικές. Γενικό,σφαιρικό: αγνόηση διαφορών. 	<ul style="list-style-type: none"> Έμφαση στη διαδικασία. Έρευνα και εμπειρική μάθηση; ‘φυσική’ και ‘αυθεντική’ μάθηση. Μαθητοκεντρικές αίθουσες: οι δάσκαλοι σαν συντονιστές. Αναγνώριση της διαφορετικότητας, συχνά με επιφανειακούς ή τοκενιστικούς τρόπους. 	<ul style="list-style-type: none"> Διδασκαλία και μάθηση σαν διάλογος. Παιδαγωγικές μεταβολές: εμπειρία, θεωρητικοποίηση, ανάλυση, εφαρμογή. Διαφορετική παιδαγωγική έμφαση και διαφορετικές συχνότητες για διαφορετικούς μαθητέςκαι περιοχές γνώσης. Αποδοχή της πολυμορφίας των κοσμοχώρων: στρατηγικές ετερότητας για το συναρπάζει και τη μεταμόρφωση. Μονοδιάστατα αποτελέσματα: ισότητα.
Αναλυτικά Προγράμματα	<ul style="list-style-type: none"> Κεντρικά ελεγχόμενη διδακτέα ύλη, βιβλία. Παραδοσιακές κατευθύνσεις. Παραδοσιακά τεστ, ποσοτικά μετρήσιμα αποτελέσματα. 	<ul style="list-style-type: none"> Σχολικά βασισμένα ή τοπικά προσδιορισμένα ΑΠ. Τοπικά σχετικό και βασισμένο στις ανάγκες ΑΠ. Σχετικά περιεχόμενα, δασκαλοστοχαστική αξιολόγηση Φορτωμένο ΑΠ. 	<ul style="list-style-type: none"> ‘Νέες βασικές γνώσεις’: γνώση, ικανότητες, ευιασθήσιες. Ανοιχτά σε μια πλατιά γκάμα περιεχομένων. Συγγραφικότητα στη γνώση και τη μάθηση. Αξιολόγηση των συγκρίσιμων μεγεθών. Μέτρηση για παιδαγωγικούς και ΑΠ στόχους: για να ανοιχτούν πιθανότητες παρά για να σφραγιστούν τύχες. Εκπαιδευτική ‘γνωστική διαχείριση’: υποστηρίζοντας και αναδεικνύοντας υποδειγματική διδασκαλία και μάθηση.
Εκπαίδευση	<ul style="list-style-type: none"> Ιεραρχική, γραφειοκρατική. 	<ul style="list-style-type: none"> Εξελικτική. Ανάπτυξη μιας ‘συνεργατικής’ κουλτούρας σε τοπικό επίπεδο. 	<ul style="list-style-type: none"> Βοηθητική και Ομοσπονδιοποίηση. Παραγωγική Πολυμορφία. Κοινωνικοπολιτική Συμμετοχή.

ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Χρησιμοποιώντας την Εμπειρία

- ... *Το γνωστό*: προσωπική γνώση, στοιχεία από την καθημερινότητα των εκπαιδευόμενων
- ... *Το νέο*: εμπάπτιση σε νέες πληροφορίες και εμπειρίες

Θεωρητικοποίηση

- ... *Με την ονοματοποίηση*: ορισμός και εφαρμογή εννοιών
- ... *Με την εννοιολογική οριοθέτηση*: με τη συστηματικοποίηση των εννοιών και την ανάπτυξη γνώσεων γύρω από τη συγκεκριμένη γνωστική περιοχή

Ανάλυση

- ... *Λειτουργικά*: αίτιο και αποτέλεσμα, ποιο σκοπό εξυπηρετούν τα πράγματα
- ... *Κριτικά*: ατομικοί σκοποί, κίνητρα, προθέσεις, και απόψεις

Εφαρμογή/επέκταση

- ... *Κατάλληλα*: 'σωστή' εφαρμογή και μεταφορά της γνώσης σε μια τυπική κατάσταση/περίσταση
- ... *Δημιουργικά*: νεωτερική εφαρμογή της γνώσης, η μεταφορά της σε διαφορετική κατάσταση

ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ: ΜΕΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΩΝ

Χρησιμοποιώντας την Εμπειρία

- ... *Το γνωστό*: φέρε, δείξε ή μίλησε για κάτι/κάπου που ξέρεις ή κάτι ‘εύκολο’ – ακου, κοίτα, περιεργάσου, επισκέψου
- ... *Το νέο*: εισείγαγε κάτι λιγότερο οικείο, και το οποίο έχει νόημα με την εμπάπτιση – ακούγοντας, κοιτώντας περιεργαζόμενος, επισκεπτόμενος, κτλ.

Θεωρητικοποίηση

- ... *Με την ονοματοποίηση*: κάνε ένα γλωσσάρι, βάλε τίτλο σε ένα διάγραμμα, κατηγοριοποίησε ή ταξινόμησε ίδια ή ανόμοια πράγματα
- ... *Με την εννοιολογική οριοθέτηση*: σχεδίασε έναν εννοιολογικό χάρτη, διάγραμμα ή γράψε μια θεωρία που ερμηνεύει τις έννοιες.

Ανάλυση

- ... *Λειτουργικά*: γράψε μια επεξήγηση, ζωγράφισε ένα τεχνικό ή δομικό διάγραμμα, δημιούργησε έναν ιστοριοπίνακα ή κατασκεύασε ένα μοντέλο
- ... *Κριτικά*: κάνε μια συζήτηση για ένα κοινωνικό θέμα που συνδέεται με μια συγκεκριμένη γνώση, προέβλεψε τα επακόλουθα του να ξέρεις ή να μην ξέρεις κάτι και γράψε μια κριτική ανασκόπηση.

Εφαρμογή/μετατροπή

- ... *Κατάλληλα*: γράψε, ζωγράφισε ή δραματοποίησε με το ‘σωστό τρόπο’, λύσε ένα πρόβλημα.
- ... *Δημιουργικά*: χρησιμοποίησε τη γνώση που έμαθες με ένα πρωτότυπο τρόπο ή εφάμοσέ την σε μια διαφορετική κατάσταση, διατύπωσε ένα νέο πρόβλημα, μετέφερε τη γνώση σε ‘διαφορετικές νοηματικές μορφές’.

ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ: ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Εμπειρία: Το Γνωστό

- Οι εκπαιδευόμενοι φέρνουν ένα βιβλίο που τους είναι οικείο, τους αρέσει, και το καταλαβαίνουν και μετά το εξηγούν/υπερασπίζονται/συζητούν.
- Επισκέπτονται ένα γνωστό μέρος ...
- Βρίσκουν και καταγράφουν κάτι σχετικό με το θέμα από την καθημερινότητά τους.
- Διαβάζουν, βλέπουν ή ακούν κάτι οικείο ή 'εύκολο', βρίσκονται σε ένα γνωστό μέρος, διαβάζουν 'κανονικές' χειρονομίες. Οι νοηματικές μορφές διαφοροποιούνται, αλλά αυτό αφορά περισσότερο την αντιληπτικότητα των μορφών και όχι την ενεργή αναπαράστασή τους.
- Ένα γνωστό καθημερινό πρόβλημα ή εφαρμογή μιας μαθηματικής ή επιστημονικής γνώσης.

Εμπειρία: Το Νέο

- Οι δάσκαλοι ή άλλοι εκπαιδευόμενοι εισαγάγουν ένα κείμενο που είναι άγνωστο σε αυτούς, και μπορεί να μην τους αρέσει ή μπορεί να μην το καταλαβαίνουν απόλυτα.
- Επισκέπτονται ένα άγνωστο μέρος ...
- Βρίσκουν και καταγράφουν κάτι σχετικό με το θέμα από την καθημερινότητα κάποιου άλλου, αλλά αυτή είναι μια εμπειρία διαφορετική από τις δικές τους.
- Διαβάζουν, βλέπουν ή ακούν κάτι το μη οικείο ή 'δύσκολο, βρίσκονται σε ένα μέρος που δεν ξαναπήγαν, διαβάζουν 'ασυνήθιστες' χειρονομίες. Οι νοηματικές μορφές διαφοροποιούνται, αλλά αυτό αφορά περισσότερο την αντιληπτικότητα των μορφών και όχι την ενεργή αναπαράστασή τους.
- Ένα πρακτικό καθημερινό πρόβλημα με το οποίο οι μαθητές μπορεί να μην έχουν εξοικειωθεί και το οποίο απαιτεί μαθηματική ή επιστημονική γνώση για τη λύση του.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Θεωρητικοποιώντας: Με την Ονοματοποίηση

- Γράψε ένα γλωσσάρι ή λίστα νέων ή ειδικών όρων. Προσπαθήσε να τους ορίσεις. Οι μαθητές συγκρίνουν και αποσαφηνίζουν ορισμούς.
- Υποτιτλισμός διαγραμμάτων και εικόνων.
- Εξήγησε πως μια έννοια μπορεί να περιγράψει πράγματα που είναι παρόμοια και διαφορετικά.

Θεωρητικοποιώντας: Με την εννοιολογική οριοθέτηση

- Ζωγράφησε έναν εννοιολογικό χάρτη, ένα mind map ή ένα γράφημα 'Υ'.
- Ζωγράφησε ένα διάγραμμα ή κατασκεύασε ένα μοντέλο.
- Γράψε μια περίληψη ή μια σύνοψη που περιέχει τις κεντρικές ιδέες.
- Ανάπτυξε μια θεωρία (μια εξήγηση για τον τρόπο που οι έννοιες σχετίζονται μεταξύ τους).
- Συσχέτισε μαθηματικές έννοιες σε μια φόρμουλα ή επιστημονικές ιδέες μέσα σε μια θεωρία.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αναλύοντας: Λειτουργικά

- Δημιούργησε ένα ιστοριοχάρτη ή ένα ιστοριοπίνακα.
- Δημιούργησε ένα διάγραμμα ή ένα δομικό γράφημα.
- Ανάπτυξε ένα διάγραμμα UML.
- Γράψε μια τεχνική ανάλυση.
- Περιέγραψε τις σχέσεις αιτίου – αποτελέσματος σε ένα μαθηματικό ή επιστημονικό πλαίσιο – πως δουλεύει κάτι και τι κάνει.

Αναλύοντας: Κριτικά

- Προέβλεψε και μάντεψε: που θα καταλήξει μια ιστορία, τι επακόλουθα θα έχει μια πράξη, κτλ.
- Συζήτησε τα κίνητρα, την ατζέντα και τα ενδιαφέροντα πίσω από ένα κείμενο, μια πράξη, κτλ.
- Γράψε μια ανασκόπηση.
- Διεξήγαγε μια συζήτηση.
- Ανάλυσε τα ανθρώπινα ενδιαφέροντα και τους σκοπούς που εξυπηρετούνται από την μαθηματική ή την επιστημονική γνώση.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ/ΕΠΕΚΤΑΣΗ

Εφαρμόζοντας: Κατάλληλα

- Παρήγαγε νόημα: γράψε και δημοσίευσε μιαν αναφορά ή μια ιστορία, δημιούργησε μια ιστοσελίδα, κάνε μια ταινία, δημιούργησε ένα μουσικό ή ηχητικό κομμάτι/παρουσίαση, ΑΛΛΑ:
- Μείνε μέσα σε ένα οριοθετημένο πλαίσιο νοηματικών μορφών: γλωσσικό, οπτικό, ηχητικό, χωροθετικό ή με νοήματα.
- Γράψε, δημιούργησε μια οπτική (ένα σχέδιο, φωτογραφία, κτλ.), ηχητική παράσταση, δημιούργησε ένα χώρο, δραματοποίησε κάτι με έναν τρόπο που ακολουθεί ένα συγκεκριμένο είδος λόγου.
- Λύσε μαθηματικά ή επιστημονικά προβλήματα με ένα προβλεπόμενο τρόπο ή λύση.

Εφαρμόζοντας: Δημιουργικά

- Παρήγαγε νόημα: γράψε και δημοσίευσε μιαν αναφορά ή μια ιστορία, δημιούργησε μια ιστοσελίδα, κάνε μια ταινία, δημιούργησε ένα μουσικό ή ηχητικό κομμάτι/παρουσίαση, ΚΑΙ:
- Δημιούργησέ το σαν ένα πολυμορφικό κείμενο/αποτέλεσμα.
- Διασταύρωσε δημιουργικά τα διαφορετικά είδη λόγου, δημιούργησε μια αυθεντική ή πολύπλοκη δουλειά.
- Λύσε μαθηματικά ή επιστημονικά προβλήματα χρησιμοποιώντας μια πρωτότυπη ή ριψοκίνδυνη προσέγγιση.

ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ: Η ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ ΤΟΥ BLOOM

Πρωτοδημοσιεύτηκε το 1956, ενώ μια αναθεωρημένη έκδοση της ταξινομίας του Bloom δημοσιεύτηκε το 2001. Η ταξινομία εστιάζεται ιδιαίτερα πάνω στους γνωστικούς στόχους της μάθησης.

<i>Σχεδιασμοί Μάθησης</i>	<i>Ταξινομία του Bloom</i>
Γνωστικοί Στόχοι Τα αποτελέσματα προέρχονται από την μαθησιακή εμπειρία.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ (σελ.17)
	ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ Τι ξέρουν οι μαθητές.
<i>Να χρησιμοποιεί την Εμπειρία</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την εμπειρική δουλειά που κάνουν: Τι θα κερδίσουν από την εμβλαπτική τους σε κείμενα, πραγματικά προβλήματα, κοινωνικές εμπειρίες, κτλ.	<i>Πραγματική Γνώση</i> Τα βασικά στοιχεία που θα πρέπει να γνωρίζουν οι μαθητές για να εξοικειθούν με ένα γνωστικό αντικείμενο και να λύσουν σχετικά προβλήματα. - Γνώση της ορολογίας. - Γνώση των συγκεκριμένων λεπτομερειών και στοιχείων.
<i>Να Θεωρητικοποιήσουν</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την εννοιολογική δουλειά που κάνουν: τις κύριες έννοιες που θα μάθουν και τη θεωρία.	<i>Εννοιολογική Γνώση</i> Οι σχέσεις μεταξύ βασικών στοιχείων μέσα σε μια ευρύτερη δομή που τους επιτρέπει να λειτουργούν μαζί. - Γνώση ομαδοποιήσεων και κατηγοριοποιήσεων. - Γνώση αρχών και γενικεύσεων. - Γνώση θεωριών, μοντέλων και δομών.
<i>Να Εφαρμόσουν</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την εφαρμογή των γνώσεών τους: λύνοντας ένα πραγματικό πρόβλημα, επικοινωνώντας νοήματα, κτλ.	<i>Διαδικαστική Γνώση</i> Πως να κάνεις κάτι, μέθοδοι έρευνας, και κριτήρια χρήσης δεξιοτήτων, αλγορίθμων, τεχνικών και μεθόδων. - Γνώση γνωστικών αντικειμένων-συγκεκριμένων δεξιοτήτων και αλγορίθμων. - Γνώση γνωστικών αντικειμένων-συγκεκριμένων τεχνικών και μεθόδων. - Γνώση κριτηρίων καθορισμού ορθής χρήσης των διαδικασιών.
<i>Να Αναλύσουν</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την αναλυτική δουλειά που κάνουν: κατανοώντας σχέσεις αίτιου-αποτελέσματος, επιδεξιότητες κριτικής σκέψης.	<i>Μεταδιανοητική Γνώση</i> Γνώση της διανοητικής ικανότητας γενικά καθώς επίσης συναίσθηση και γνώση για την ατομική διάνοια. - Στρατηγική γνώση. - Γνώση σχετικά με θέματα διάνοιας, συμπεριλαμβανομένου και της κατάλληλης γνώσης και περιεχομένου και συνθηκών. - Αυτογνωσία.

	ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ Πως σκέφτονται οι μαθητές.
<i>Να χρησιμοποιεί την Εμπειρία</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την εμπειρική δουλειά που κάνουν: Τι θα κερδίσουν από την εμβλαπτική τους σε κείμενα, πραγματικά προβλήματα, κοινωνικές εμπειρίες, κτλ.	<i>Θυμούνται</i> Ανακαλούν σχετική γνώση από μνήμης. - Αναγνωρίζουν. (επίσης ταυτοποιούν) - Ξαναθυμούνται. (επίσης ανακαλούν)
<i>Να Θεωρητικοποιήσουν</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την εννοιολογική δουλειά που κάνουν: τις κύριες έννοιες που θα μάθουν και τη θεωρία.	<i>Καταλαβαίνουν</i> Κατασκευάζουν νόημα από οδηγίες συμπεριλαμβανομένης και της προφορικής, γραπτής και γραφικής επικοινωνίας. - Ερμηνεύουν. (επίσης διευκρινίζουν, παραφράζουν, αναπαριστούν, μεταφράζουν) - Φέρνει παραδείγματα. (επίσης υπογραμμίζουν) - Κατηγοριοποιούν. (επίσης ομαδοποιούν) - Ανακεφαλαιώνουν. (επίσης, γενικεύουν) - Συμπεραίνουν. (επίσης συμπεραίνουν, υποθέτουν, προβλέπουν) - Συγκρίνουν. (επίσης αντιπαραθέτουν, χαρτογραφούν, ταιριάζουν) - Εξηγούν. (επίσης κατασκευάζουν μοντέλα)
<i>Να Εφαρμόσουν</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την εφαρμογή των γνώσεών τους: λύνοντας ένα πραγματικό πρόβλημα, επικοινωνώντας νοήματα, κτλ.	<i>Εφαρμόζουν</i> Πραγματοποιούν ή χρησιμοποιούν μια διαδικασία σε μια δεδομένη κατάσταση. - Εκτελούν. (επίσης πραγματοποιούν) - Εφαρμόζουν. (επίσης χρησιμοποιούν)
<i>Να Αναλύσουν</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την αναλυτική δουλειά που κάνουν: κατανοώντας σχέσεις αιτίου-αποτελέσματος, επιδεξιότητες κριτικής σκέψης.	<i>Αναλύουν</i> Αναλύουν υλικά στα επιμέρους μέρη και καθορίζουν πως τα μέρη αυτά συσχετίζονται το ένα με το άλλο και πως με την συνολική δομή ή σκοπό. - Διαφοροποιούν. (επίσης διακρίνουν, ξεχωρίζουν, δίνουν έμφαση, επιλέγουν) - Οργανώνουν. (επίσης βρίσκουν συνάφεια, ενσωματώνουν, υπογραμμίζουν, δομούν) - Χαρακτηρίζουν. (επίσης αναδομούν)
<i>Να Αναλύσουν</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την αναλυτική δουλειά που κάνουν: κατανοώντας σχέσεις αιτίου-αποτελέσματος, επιδεξιότητες κριτικής σκέψης.	<i>Αξιολογούν</i> Κάνουν κριτικές εκτιμήσεις βασισμένοι σε κριτήρια και προδιαγραφές. - Ελέγχουν. (επίσης συντονίζουν, ελέγχουν, βρίσκουν, δοκιμάζουν) - Κριτικάρουν. (επίσης κρίνουν)
<i>Να Εφαρμόσουν</i> Τι θα κερδίσουν οι μαθητές από την εφαρμογή των γνώσεών τους: λύνοντας ένα πραγματικό πρόβλημα, επικοινωνώντας νοήματα, κτλ.	<i>Δημιουργούν</i> Βάζουν στοιχεία μαζί για να δημιουργήσουν ένα συναφές ή λειτουργικό σύνολο, αναδιοργανώνουν στοιχεία με νέους τρόπους ή δομές. - Παραγάγουν. (επίσης υποθέτουν) - Οργανώνουν. (επίσης σχεδιάζουν) - Παράγουν. (επίσης κατασκευάζουν)

Πηγή

Anderson, Lorin W., and David R. Krathwohl, *A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*, Longman, New York, 2001.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....

Η Ολιστική Αξιολόγηση και η Διαρκής εκτίμηση θα πρέπει να ενσωματωθούν στους σχεδιασμούς μάθησης.

Ο έλεγχος της επίδοσης των μαθητών και η παροχή αποδεικτικών για την ενασχόλησή τους και την αλλαγή συμπεριφορών τους είναι ένα σημαντικό κομμάτι της Εκπαίδευσης.

‘**Η εξέταση**’ ωστόσο είναι ένα δύσκολο θέμα και έχει πολλούς διαφορετικούς σκοπούς και έτσι απαιτεί προσεκτική σκέψη και σχεδιασμό.

Ένας σύντομος οδηγός για την Ολιστική Αξιολόγηση

- Δεν αρκεί μόνο ένα τεστ.
- Μέτρησε τις ‘νέες βασικές δεξιότητες’ και όχι τις παλιές: πολυγραμματισμοί, συνεργατικές δεξιότητες, λύση προβλημάτων, δημιουργικότητα-φαντασία-πρωτοτυπία.
- Αξιολόγηση της επίδοσης συνολικά για όλες τις Μαθησιακές Ενότητες, ή ένα συγκεκριμένο θέμα (όπως ένα ατομικό ή ομαδικό πρότζεκτ) το οποίο εξετάζει την πλήρη εικόνα των γνωστικών διαδικασιών που απαιτούνται για μια Μαθησιακή Ενότητα.
- Αξιολόγηση της προσωπικής γνώσης και επίδοσης: εμπειρική, εννοιολογική, αναλυτική και εφαρμοσμένη.
- Αξιολόγηση ατόμων μέσα σε ένα ομαδικό πλαίσιο: Η ικανότητα να δημιουργεί παραγωγικές κοινωνικές σχέσεις (σε βιβλία και άτομα, και να κατασκευάζει συνεργατικά τη γνώση).
- Επίσημη ομαδική αξιολόγηση (ανοιχτή, μονοδιάστατη, δυσδιάστατη και ελεγχόμενη).
- Ποιοτική εκτίμηση για να στηριχθούν οι ποσοτικές μετρήσεις.
- Δημιουργία ατομικών χαρτοφυλακίων (πχ. Ψηφιακά χαρτοφυλάκια) όπου η απόδειξη των αποτελεσμάτων είναι το χαρτοφυλάκιο στον ίδιο βαθμό όπως είναι και η ποσοτική μέτρηση.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- **ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**
- **ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗ**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Το παρακάτω αποτελεί ένα σχήμα για την διαρκή εκτίμηση των γνωστικών διαδικασιών το οποίο μπορεί να ενσωματωθεί σε οργανωμένες μαθησιακές εμπειρίες. Σκεφθείτε πως μπορείτε να τις συμπεριλάβετε στην πρακτική σας.

Το σχήμα σας επιτρέπει να εκτιμάτε την καθεμία από τις γνωστικές διαδικασίες:

- Εμπειρία
- Θεωρητικοποίηση
- Ανάλυση
- Εφαρμογή

Επίσης σας επιτρέπει να συνυπολογίσετε πόσο καλά ένας μαθητής έχει

- Την ικανότητα να σκέφτεται και να δρα με βοήθεια
- Την ικανότητα να σκέφτεται και να δρα ανεξάρτητα
- Την ικανότητα να λειτουργεί συνεργατικά

Σε αυτό το σχήμα η ικανότητα του να δημιουργείς και να μοιράζεσαι τη γνώση με άλλους νοείται σαν το πιο δύσκολο και υψηλό επίπεδο ικανότητας γιατί εμπεριέχει επικοινωνία, διαπραγμάτευση και ευαισθησία καθώς επίσης και μεγάλη γνώση σχετικά με ένα θέμα.

Ακολουθεί ένα σετ από πίνακες-μοντέλα που παρέχουν

- Κριτήρια Αξιολόγησης – βασισμένα στις γνωστικές διαδικασίες.
- Φύλλο βαθμολόγησης Εκπαιδευτικού – με προτινόμενα επίπεδα επίδοσης.
- Φύλλο Ομαδικής Αξιολόγησης – που επιτρέπει στους μαθητές να αξιολογήσουν την επίδοση ο ένας του άλλου.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΕΠΙΠΕΔΑ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

- ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ
- ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ
- ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

- ΕΜΠΕΙΡΙΑ
- ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
- ΑΝΑΛΥΣΗ
- ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ο/η μαθητής/τρια δείχνει ότι ...

ΕΠΙΠΕΔΑ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ 1: Υποβοηθούμενη Ικανότητα: Χρειάζεται συγκεκριμένες οδηγίες ή υποστήριξη από το δάσκαλο ή τους συμμαθητές για να μπορεί να αναλάβει ένα θέμα ή δραστηριότητα.	ΕΠΙΠΕΔΟ 2: Αυτόνομη Ικανότητα: Μπορούν να καταλάβουν από μόνοι τους πως να διεκπαιρέωσουν ένα θέμα ή μια δραστηριότητα και να την ολοκληρώσουν επιτυχώς (τη δική τους δουλειά ή μια ομαδική εργασία).	ΕΠΙΠΕΔΟ 3: Συνεργατική Ικανότητα: Μπορούν να δουλέψουν αποτελεσματικά με άλλους συμπεριλαμβανομένων και ανθρώπων με λιγότερη ή διαφορετική γνώση και εμπειρία από αυτούς, να παράγουν μια έξοχη εργασία (τη δική τους δουλειά ή μια ομαδική εργασία).
Εμπειρία: Το Γνωστό	Χρειάζεται παραινέσεις από το δάσκαλο ή τους συμμαθητές για να συνδέουν την δική του καθημερινή εμπειρία και το μαθησιακό θέμα. <i>Βαθμολογία: 0-5</i>	Μπορούν να καταλάβουν από μόνοι τους τη σύνδεση μεταξύ της καθημερινής τους εμπειρίας και του μαθησιακού θέματος. <i>Βαθμολογία: 3-7</i>	Μπορεί να δείχνει στους άλλους τις διασυνδέσεις μεταξύ του μαθησιακού αντικειμένου και των δικών τους καθημερινών εμπειριών. <i>Βαθμολογία: 5-10</i>
Εμπειρία: Το Νέο	Χρειάζεται βοήθεια από το δάσκαλο ή τους συμμαθητές για να καταλάβει άγνωστα κείμενα, μέρη, δραστηριότητες ή ομάδες ανθρώπων. <i>Βαθμολογία: 0-5</i>	Μπορούν να κατανοούν αρκετά και από μόνοι τους άγνωστα κείμενα, μέρη, δραστηριότητες ή ομάδες και να συλαμβάνουν τη γενική ιδέα. <i>Βαθμολογία: 3-7</i>	Μπορεί να συνδιαλέγεται ένα άγνωστο κείμενο, μέρος, δραστηριότητα ή ομάδα με τέτοιο τρόπο ώστε να αλληλεπιδρά ενεργά με αυτό ή να προσθέτει νόημα βασισμένος στη δική τους άποψη, γνώση και εμπειρία. <i>Βαθμολογία: 5-10</i>
Θεωρητικοποίηση: Ονοματοποίηση	Όταν τους εξηγηθεί κάτι, είναι ικανοί να χρησιμοποιήσουν την έννοια σε κατάλληλο πλαίσιο και να γενικεύουν αποτελεσματικά χρησιμοποιώντας αυτή την έννοια. <i>Βαθμολογία: 0-5</i>	Μπορούν από μόνοι τους να καταλαβαίνουν το νόημα μιας έννοιας από τα συμφοραζόμενα και τη χρήση της ή κοιτώντας την επεξηγησή της και μετά να χρησιμοποιούν αυτή την έννοια για να κάνουν κάτι το αφηρημένο. <i>Βαθμολογία: 3-7</i>	Μπορεί να ορίζει μια έννοια σε σχέση με άλλες και να εξηγεί αυτή την έννοια σε άλλους ανθρώπους με ακριβή και απλό ορισμό και παρέχοντας ξεκάθαρα παραδείγματα. <i>Βαθμολογία: 5-10</i>
Θεωρητικοποίηση: Ενωσιολογική οριοθέτηση	Είναι ικανοί να δουν την σύνδεση μεταξύ δύο ή περισσότερων εννοιών μόλις αυτή τους έχει υποδειχθεί. <i>Βαθμολογία: 0-5</i>	Μπορούν να καταλάβουν από μόνοι τους τις διασυνδέσεις μεταξύ των εννοιών σε μια θεωρία. <i>Βαθμολογία: 3-7</i>	Μπορεί να συνδυάζει έννοιες σε μια θεωρία και να την εξηγεί σε άλλο άτομο. <i>Βαθμολογία: 5-10</i>
Ανάλυση: Λειτουργικά	Μπορούν να καταλάβουν μόλις τους υποδειχθεί η γενική λειτουργία ή ο σκοπός μιας Επιμέρους γνώσης, κειμένου ή ανθρώπινης δραστηριότητας ή αιτιακές σχέσεις. <i>Βαθμολογία: 0-5</i>	Μπορούν να αναλύσουν αιτιακές σχέσεις για τους εαυτούς τους. <i>Βαθμολογία: 3-7</i>	Μπορεί να εργαστεί με άλλους, να καταλάβει και να επιδείξει τον τρόπο με τον οποίο βλέπει τις αιτιακές σχέσεις σε ανθρώπους που μπορεί να μην βλέπουν με τον ίδιο τρόπο. <i>Βαθμολογία: 5-10</i>
Ανάλυση: Κριτικά	Μπορούν να αντιληφθούν μόλις τους εξηγήσουν, μερικά από τα πιο φανερά ανθρώπινα ενδιαφέροντα και παραλείπόμενα από ένα κείμενο, δράση ή γνώση. <i>Βαθμολογία: 0-5</i>	Μπορούν να κατασκευάζουν μια λογική επεξήγηση των κινήτρων που εννοούνται, των παραλείπόμενων και των ενδιαφερόντων που καθοδηγούν ένα κείμενο, μια δραστηριότητα ή μια γνώση. <i>Βαθμολογία: 3-7</i>	Μπορεί να συνδιαλέγεται με πολλαπλές πηγές ανάλυσης ή να αναπτύσει μια ομαδική κατανόηση για τα εμφανή και αφανή κίνητρα, ατζέντες και δράσεις. <i>Βαθμολογία: 5-10</i>
Εφαρμογή: Κατάλληλα	Μπορεί σε ένα φιλικό και δομημένο περιβάλλον να επικοινωνεί ή να δρα με τρόπους που συνάδουν με τις συνθήκες των διαφόρων τύπων κειμένων. <i>Βαθμολογία: 0-5</i>	Μπορεί χωρίς συγκεκριμένη βοήθεια ή οδηγίες να επικοινωνεί ή να δρα με τρόπους που συμβαδίζουν με τις συνθήκες ή τα κειμενικά είδη. <i>Βαθμολογία: 3-7</i>	Κατέχει ένα θέμα ή ένα είδος σε σημείο που μπορεί να λειτουργήσει σαν ένα ολοκληρωμένο μέλος μιας ομάδας εργασίας. <i>Βαθμολογία: 5-10</i>
Εφαρμογή: Δημιουργικά	Μπορεί σε ένα φιλικό και δομημένο περιβάλλον να συνδυάζει με σωστό τρόπο δύο ή περισσότερες μορφές επικοινωνίας ή δράσης. <i>Βαθμολογία: 0-5</i>	Μπορεί χωρίς συγκεκριμένη βοήθεια ή οδηγίες να συνδυάζει με σωστό τρόπο δύο ή περισσότερες μορφές επικοινωνίας ή δράσης. <i>Βαθμολογία: 3-7</i>	Μπορεί να δημιουργήσει ένα μικτό κείμενο, δράση ή ομαδικό περιβάλλον που περιλαμβάνει έναν αυθεντικά πρωτότυπο συνδυασμό γνώσης, δράσεων και τρόπων επικοινωνίας. <i>Βαθμολογία: 5-10</i>
ΠΟΛΥ-ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ	Αποτελεσματικότητα στην επικοινωνία μηνυμάτων και χρήση πολλαπλών μορφών μηνυμάτων (πχ. Γλωσσικές, οπτικές, ηχητικές, χωροθετικές και νοηματικές) <i>Βαθμολογία: 0-20</i>		
			<i>Μέγιστη Πιθανή Βαθμολογία: 100</i>

ΦΥΛΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

Για [ ] Όλο το Μαθησιακό Στοιχείο [ ] Ένα συγκεκριμένο Θέμα [ ] και τα δύο

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ	ΒΑΘ/ΓΙΑ
Αποδείξεις Εμπειρικής Γνώσης	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπειρία: Το Γνωστό • • Εμπειρία: Το Νέο • 	0-20
Αποδείξεις Θεωρητικής Γνώσης	<ul style="list-style-type: none"> • Θεωρητικοποίηση: Ονοματοποίηση • • Θεωρητικοποίηση: Με την εννοιολογική οριοθέτηση • 	0-20
Αποδείξεις Αναλυτικής Γνώσης	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση: Λειτουργικά • • Ανάλυση: Κριτικά • 	0-20
Αποδείξεις Εφαρμοσμένης Γνώσης	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή: Κατάλληλα • • Εφαρμογή: Δημιουργικά • 	0-20
ΠΟΛΥ-ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ {ανάλογα με τον τύπο του νοήματος και τον τρόπο επικοινωνίας}	<ul style="list-style-type: none"> • Γλωσσικοί • Οπτικοί • Ηχητικοί • Νοηματικοί και Χωροθετικοί 	0-20
	ΣΥΝΟΛΟ	

ΦΥΛΛΟ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΜΠΡΟΣΘΟΦΥΛΛΟ

Όνομα Αναθεωρητή: .....

Τίτλος αναθεωρημένης εργασίας:.....

.....

Όνομα δημιουργού ή δημιουργών της εργασίας: .....

.....

Θέλεις να ξέρουν οι δημιουργοί ποιος είσαι;

Ναι, Θα ήθελα ο/οι δημιουργός/οί να ξέρουν ποιος είμαι. (Ανοιχτή Αξιολόγηση – Αυτή και η επόμενη σελίδα να παρακαμφθούν.)

Όχι, θα προτιμούσα να παραμείνω ανώνυμος, ακόμη και αν ξέρω ποιοί είναι οι δημιουργοί. (μονομερής τυφλή αξιολόγηση – μόνο η επόμενη σελίδα να παρακαμφθεί.)

Όχι, Θα προτιμούσα να παραμείνω ανώνυμος, και δεν ξέρω ποιοί είναι οι δημιουργοί. (διμερής τυφλή αξιολόγηση – μόνο η επόμενη σελίδα να παρακαμφθεί.)

ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: .....

.....

	ΣΧΟΛΙΑ	ΒΑΘ/ΓΙΑ
<p>Βλέποντας Τι έχει μάθει και εκφράσει το άτομο για τον κόσμο του; Τι έχει μάθει και εκφράσει το άτομο για ένα νέο κόσμο;</p>	<p>☐ Μπορούν να το κάνουν με βοήθεια ☐ Μπορούν να το κάνουν μόνοι τους ☐ Ξέρουν αρκετά για να βοηθούν άλλους ανθρώπους να το κάνουν.</p>	0-20
<p>Συνδυασμός Μπορεί το άτομο να χρησιμοποιεί το σωστό όνομα των πραγμάτων; Μπορεί το άτομο να συνδέει αυτά τα ονόματα καλά;</p>	<p>☐ Μπορούν να το κάνουν με βοήθεια ☐ Μπορούν να το κάνουν μόνοι τους ☐ Ξέρουν αρκετά για να βοηθούν άλλους ανθρώπους να το κάνουν.</p>	0-20
<p>Σκέψη Ξέρεi το άτομο πως ένα πράγμα δουλεύει; Καταλαβαίνουν για ποιον είναι κάτι;</p>	<p>☐ Μπορούν να το κάνουν με βοήθεια ☐ Μπορούν να το κάνουν μόνοι τους ☐ Ξέρουν αρκετά για να βοηθούν άλλους ανθρώπους να το κάνουν.</p>	0-20
<p>Κάνοντας πράγματα Μπορούν να κάνουν κάτι σωστά; Μπορούν να κάνουν κάτι με ενδιαφέρον τρόπο;</p>	<p>☐ Μπορούν να το κάνουν με βοήθεια ☐ Μπορούν να το κάνουν μόνοι τους ☐ Ξέρουν αρκετά για να βοηθούν άλλους ανθρώπους να το κάνουν.</p>	0-20
<p>Έκφραση Πόσο καλά επικοινωνεί το άτομο;</p>	<p>Για παράδειγμα , στη γραφή, εικόνες, ήχους, εκφράσεις στη σκηνή ...</p>	0-20
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	

ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ;

.....

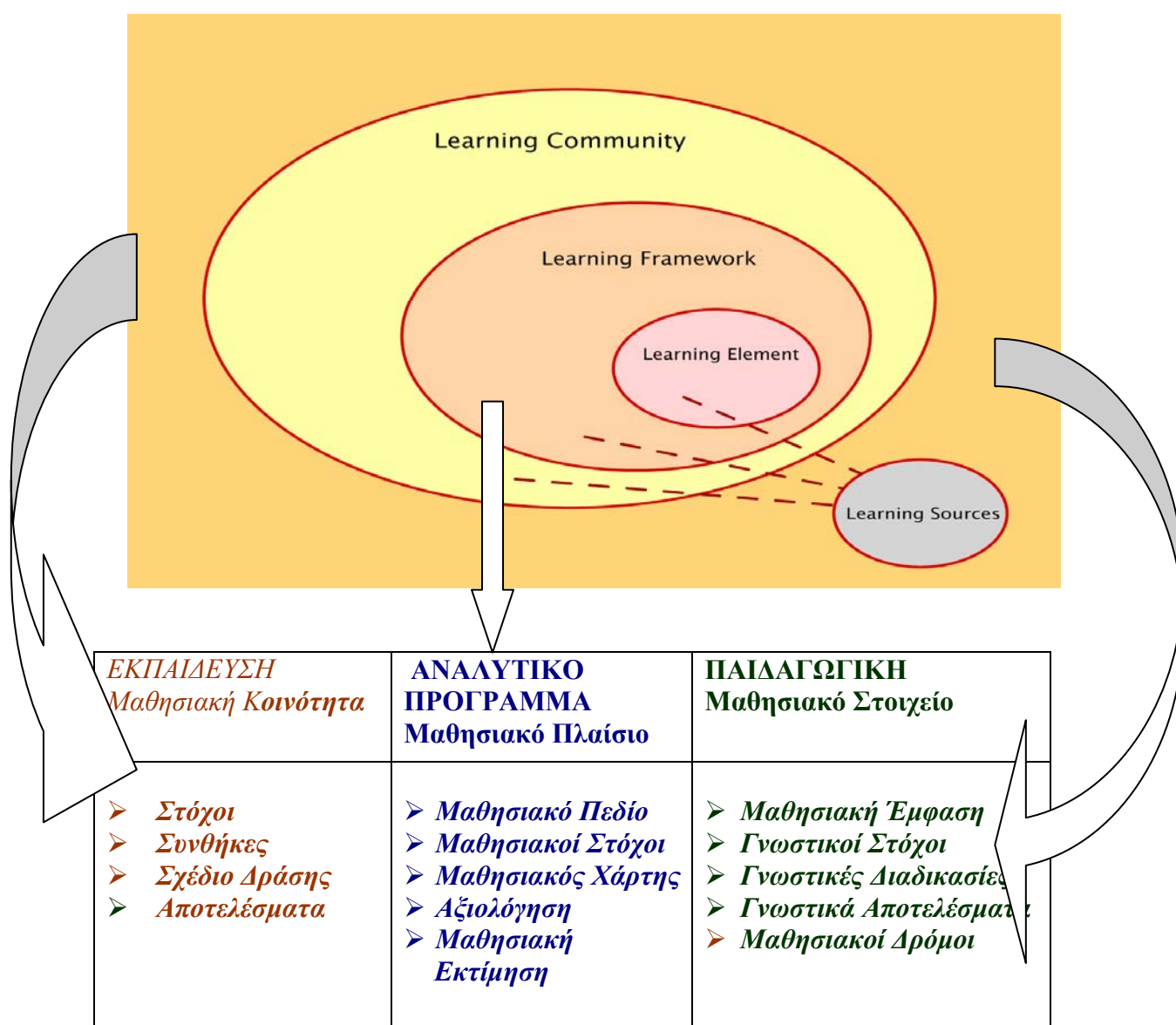
ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΕΛΕΓΞΕΤΕ ΠΟΣΟ ΔΙΚΑΙΑ ΕΧΕΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙ ΑΥΤΗ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΕ ΕΝΑΝ ΑΛΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΗ ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΘΕΙ.

5.

ΟΜΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΟΝΤΑΣ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

(ή εκπαιδευτική 'διαχείριση γνώσης') χρησιμοποιώντας το
Πλαίσιο 'Σχεδιασμοί για Μάθηση'

ΠΩΣ ΝΑ ΓΡΑΨΕΙΣ ΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

Για να συμπληρώσεις το μοντέλο αυτό, θα πρέπει να ακολουθήσεις τα παρακάτω βήματα:

<p>ΒΗΜΑ 1. Διάλεξε έναν τίτλο για το Μαθησιακό σου Στοιχείο. Ο τίτλος θα πρέπει να αποτυπώνει γενικά την έκδοσή σου και να δίνει την ουσία της. Ένα Μαθησιακό Στοιχείο είναι σαν ένα κεφάλαιο σε ένα βιβλίο που δεν τελειώνει ποτέ, το οποίο αποτελείται από την διδακτική σου εμπειρία και τις εμπειρίες των μαθητών σου.</p>	<p><i>Βάλε τις λεπτομέρειες του τίτλου στο εμπροσθόφυλλο, στη σελίδα των πνευματικών δικαιωμάτων και στη σελίδα του τίτλου.</i></p>	
<p>ΒΗΜΑ 2. Αποφάσισε τι θα διδάξεις και το τι θέλεις να μάθουν οι μαθητές σου—τις κύριες μαθησιακές δραστηριότητες που θα καλύψεις σε αυτό το Μαθησιακό Στοιχείο. Αυτές θα είναι οι επιμέρους ενότητες μέσα σε ένα κεφάλαιο.</p>	<p><i>Βάλε αυτές τις λεπτομέρειες στην σελίδα των περιεχομένων.</i></p>	
<p>ΒΗΜΑ 3 Καθόρισε την μαθησιακή έμφαση του Μαθησιακού Στοιχείου, τη μαθησιακή βάση των μαθητών για τους οποίους έχει σχεδιαστεί και τους μαθησιακούς στόχους.</p>	<p><i>Βάλτο στις ενότητες Μαθησιακή Έμφαση, Μαθησιακή Βάση και Μαθησιακοί Στόχοι.</i></p>	<p>ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΜΦΑΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</p>
<p>ΒΗΜΑ 4 Βάλε τις διάφορες δραστηριότητες (ενότητες του κειμένου) και τα θέματα (υποενότητες μέσα σε μια ενότητα δραστηριοτήτων). Αυτό θα είναι και ο κορμός και το πιο σημαντικό κομμάτι της έκδοσής σου. Χρησιμοποίησε όσες περισσότερες θεματικές υποενότητες θέλεις. Μπορεί να θέλεις να δώσεις στα θέματα συγκεκριμένες παιδαγωγικές ετικέτες και μια παιδαγωγική σειρά χρησιμοποιώντας διάφορες ετικέτες που χορηγούνται: Μπορεί να χρησιμοποιήσεις οποιεσδήποτε από αυτές σε οποιαδήποτε σειρά ή συνδυασμό.</p>	<p><i>Γράψε τις Μαθησιακές Δραστηριότητες και τα Μαθησιακά Θέματα μέσα σε κάθε δραστηριότητα στην ενότητα των μαθησιακών διαδικασιών του κειμένου. Στην ενότητα των μαθησιακών πηγών δώσε όσο πιο πολλά υλικά μπορείς, συνδέσεις, και πηγές όπως, βιβλία, βίντεο, πολυμέσα και το διαδίκτυο.</i></p>	<p>ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ <i>Εμπειρία</i> <i>Θεωρητικοποίηση</i> <i>Ανάλυση</i> <i>Εφαρμογή</i></p>
<p>ΒΗΜΑ 5 Δημιούργησε ένα αξιολογητικό θέμα ή θέματα κατάλληλα στις μαθησιακές εμπειρίες στις οποίες οι μαθητές μόλις και συμμετείχαν. Επίσης να συνιστήσεις και μαθησιακούς προσανατολισμούς για τους μαθητές—τα θέματα και οι μαθησιακές διαδικασίες που θα συνιστούσες σαν δραστηριότητες επέκτασης/εξάσκησης.</p>	<p><i>Γράψε τις αξιολογητικές σου στρατηγικές και θέματα στην ενότητα των Συμπερασμάτων στην καρτέλα αυτή και κατέγραψε τους μαθησιακούς προσανατολισμούς που θα συνιστούσες στην ενότητα των Μαθησιακών Προσανατολισμών.</i></p>	<p>ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ</p>
<p>ΒΗΜΑ 6. Τέλος, γράψε μια περίληψη του μαθησιακού στοιχείου και δώσε πληροφορίες για τον εαυτό σου (το συγγραφέα).</p>	<p><i>Αυτό θα εμφανιστεί σαν Οπισθόφυλλο στην έκδοση.</i></p>	

ΜΙΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

LEARNING FOCUS

ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΜΦΑΣΗ

Βασικά στοιχεία που οριοθετούν τη θέση της μαθησιακής ενότητας στο εν γένει Αναλυτικό πρόγραμμα είναι:

Η Γνωστική περιοχή: Το θέμα ή τη γνωστική περιοχή.

Οι Μαθησιακοί Στόχοι: Το θέμα και το σκοπό.

Το Μαθησιακό Επίπεδο: Ηλικία ή επίπεδο μαθητών.

Η Προηγούμενη Γνώση: Τι ξέρουν ήδη οι μαθητές, ή τι αναμένεται να γνωρίζουν για να δουλέψουν στη συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα.

KNOWLEDGE OBJECTIVES

ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Τα αποτελέσματα που αναμένονται από τη συγκεκριμένη μαθησιακή εμπειρία.

KNOWLEDGE PROCESSES

ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΙΚΑΣΙΕΣ

Διαφορετικοί τρόποι μάθησης αντανακλώνται σε διαφορετικούς τύπους μαθησιακών δραστηριοτήτων, η συχνότητα των οποίων μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το θέμα, τους τρόπους εκμάθησης, κτλ. Οι γνωστικές διαδικασίες εμπλουτίζονται με το βάθος, την ευρύτητα και την υφή της μάθησης.

Εμπειρία

... Το γνωστό: προσωπική γνώση, στοιχεία από την καθημερινότητα των εκπαιδευόμενων
... Το νέο: εμπύπτιση σε νέες πληροφορίες και εμπειρίες

Θεωρητικοποίηση

... Με την ονοματοποίηση: ορισμός και εφαρμογή εννοιών
... Με τη θεωρητικοποίηση: με τη

Ανάλυση

... Λειτουργικά: αίτιο και αποτέλεσμα, Σε τι αποσκοπεί κάτι
... Κριτικά: ατομικοί σκοποί, κίνητρα,

Εφαρμογή/μετατροπή

... Κατάλληλα: 'σωστή' εφαρμογή και μεταφορά της γνώσης σε μια τυπική κατάσταση/περίσταση

... Δημιουργικά: νεότερη εφαρμογή της

KNOWLEDGE OUTCOMES

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων περιλαμβάνει και: την Αξιολόγηση από τον εκπαιδευτικό, αλλά και την ομαδική αξιολόγηση, και την αυτοαξιολόγηση του μαθητή.

LEARNING PATHWAYS

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ

Επιλογή από μια σειρά Μαθησιακών Ενοτήτων που μπορούν επίσης να μελετηθούν.

6 . Εργαλεία Μαθησιακών Σχεδιασμών

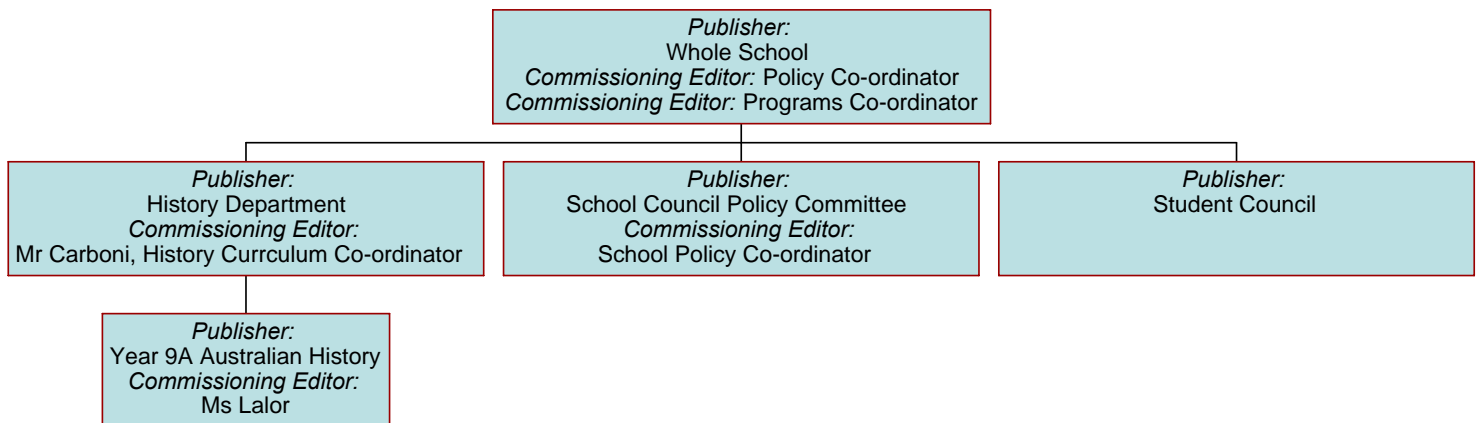
ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΜΕΣΑ ΕΙΝΑΙ ...

- Πολύμορφα {ψηφιακή σύγκλιση}
- Συνεργατικά
- Χώροι δημιουργίας γνώσης αντί αγωγοί μετάδοσης της γνώσης

ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

- Αλλαγή στην κατεύθυνση ροής της γνώσης
- Η εκδοτική μεταφορά

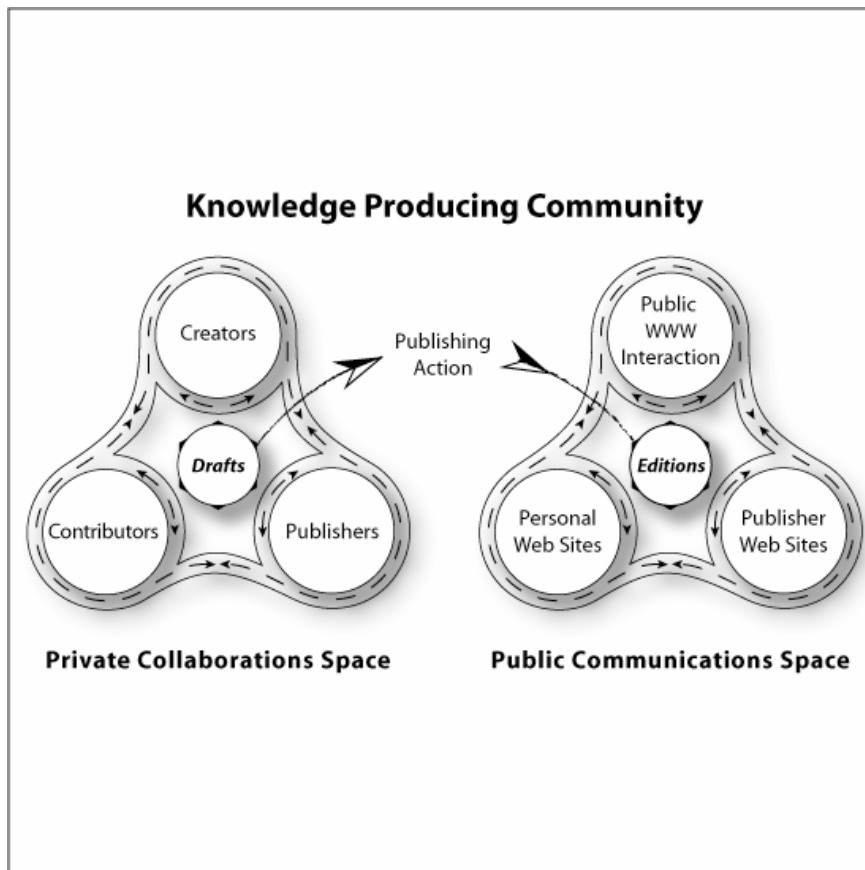
Για παράδειγμα:

ΤΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Οι δύο χώροι:

- Ο ιδιωτικός χώρος στον οποίο αποθηκεύονται οι Εργασίες και συνεργάζονται οι άνθρωποι για να συγγράψουν και να επιμεληθούν τις Εργασίες αυτές, και
- Δημόσιοι δικτυακοί τόποι, όπου αυτές οι Εργασίες δημοσιεύονται – προσωπικοί δικτυακοί τόποι για τους συγγραφείς και εκδοτικοί δικτυακοί τόποι όπου όλη η Εργασία της ομάδας/κοινότητας δημοσιεύεται.

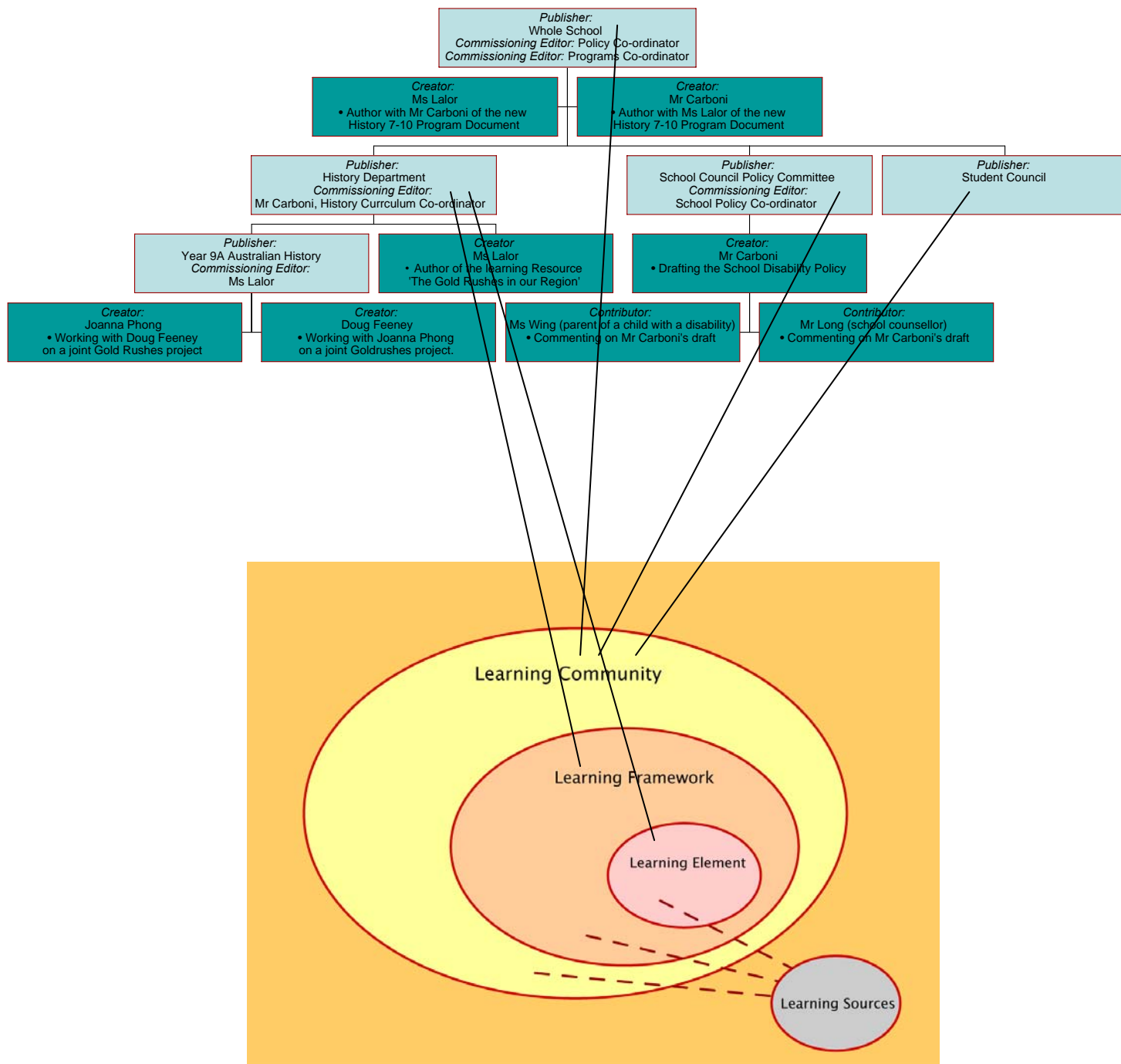
Private Collaborations Space

- Creators
  - Contributors
  - Publishers
- > *interacting around an Unpublished Work*

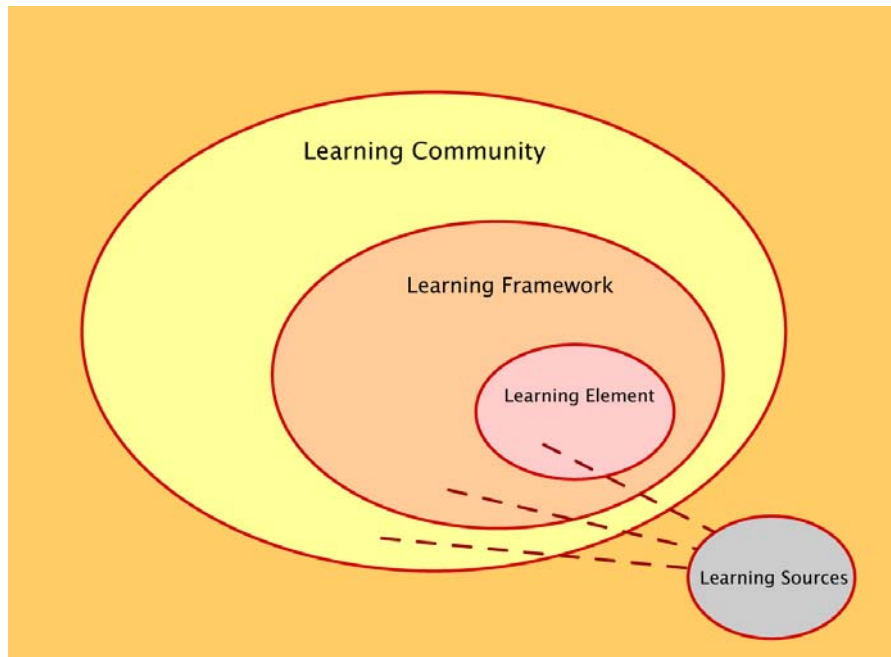
Public Communications Space

- Personal websites
  - Publisher websites
  - Public www access
- > *interacting around a Published Work*

ΕΠΙΠΕΔΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΜΙΑ ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΝΩΣΕΩΝ

- **Ξεκίνησε από το μικρό:** διαβάθμιση, από τον προσωπικό δικτυακό τόπο, στο να γίνεις εκδότης, στο να συνδέεις εκδότες – μετά είναι ζήτημα να μεγαλώσει η βάση των χρηστών από:
- **Κάτω προς τα πάνω:** οι προσωπικοί δικτυακοί τόποι είναι μεταδοτικοί, και αυτό δημιουργεί μια διάθεση επέκτασης των οριζόντων του ατόμου καθώς οι επικοινωνιακές και οι συνεργατικές πιθανότητες ανοίγουν, και από
- **Πάνω προς τα κάτω:** Η ανάγκη για συστήματα ελέγχου των περιεχομένων για να μπει μια σειρά στο ψηφιακό χάος, εμφανίζει/ξεκλειδώνει νησίδες περιεχομένων και σηματοδοτεί μια κοινωνική ή οικονομική αξία για τα σχολικά ή μαθησιακά sites IP.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

DESIGNS
for LEARNING

Για ένα αντίγραφο PDF του βιβλίου
Designs for Learning paper, στείλετε
email στον οργανισμό Common Ground

- Cope, Bill, and Mary Kalantzis, eds. 2000. *Multiliteracies: Literacy Learning and the Design of Social Futures*. London: Routledge.
- Kalantzis, Mary, and Bill Cope. 2003. *Designs For Learning*. Melbourne: Common Ground.
- Kalantzis, Mary, and Bill Cope. 2001. *New Learning: A Charter for Australian Education*. Canberra: Australian Council of Deans of Education.
- Kalantzis, Mary, and Ambigapathy Pandian, eds. 2001. *Literacy Matters: Issues for New Times*. Penang: Universiti Sains Malaysia.
- New London Group. 1996. A Pedagogy of Multiliteracies: Designing Social Futures. *Harvard Educational Review* 66 (1):60-92.

... Επιγραμματικά ακολουθούν οι στόχοι του Προγράμματος ‘Σχεδιασμοί Μάθησης’ Project

---

Οι Σχεδιασμοί Μάθησης οδηγούν τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τους μαθησιακούς τόπους σε ένα ταξίδι κατάκτησης της ‘νέας μάθησης’.

Αυτό το πρόγραμμα στοχεύει στην επέκταση των οριζόντων της μάθησης στην εποχή της ψηφιακής πληροφορίας, με τη δημιουργία μαθησιακών περιβαλλόντων τα οποία:

- Αναγνωρίζουν την αυξανόμενη σημασία των πολυμορφικών εκφράσεων των νοημάτων όπου τα γλωσσικά στοιχεία ενσωματώνονται με οπτικούς, ηχητικούς, νοηματικούς και χωροθετικούς τύπους νοημάτων (η προσέγγιση των πολυγραμματισμών). Αυτή είναι η υφή του σημερινού περιβάλλοντος επικοινωνιών γενικά και της ψηφιακής σύγκλισης ειδικά.
- Εκθέτουν τους μαθητές σε μια πλατιά και ποικίλη ακτίνα τρόπων γνώσης, συμπεριλαμβανομένου και της, εμπειρίας, της θεωρητικοποίησης, της ανάλυσης και της εφαρμογής (η προσέγγιση των Σχεδιασμών Μάθησης για την οργάνωση και τεκμηρίωση της μάθησης των εκπαιδευόμενων). Στην καρδιά αυτής της προσέγγισης είναι η θεωρία της μάθησης κατά την οποία εκπαιδευτικοί και συγγραφείς Αναλυτικών προγραμμάτων διαπραγματεύονται την βαθιά διαφορετικότητα μεταξύ εκπαιδευόμενων και κοινωνιών— οικοδομώντας πάνω στις ταυτότητες των μαθητών, υιοθετώντας μια ποικιλία μαθησιακών τρόπων, και δημιουργώντας μαθησιακές εμπειρίες που ενεργοποιούν και μεταβάλλουν τους κόσμους των μαθητών.
- Μεταμορφώνουν σχολεία /μαθησιακούς τόπους σε κοινότητες παραγωγής γνώσης χτίζοντας πάνω σε νέες μαθησιακές αρχιτεκτονικές που χρησιμοποιούν ψηφιακές και πολυμορφικές τεχνολογίες πληροφορικής—οι εκπαιδευτικοί αναπτύσσουν και δημοσιεύουν τοπικά προσανατολισμένο εκπαιδευτικό υλικό. Οι μαθητές αλληλεπιδρούν με αυτό το υλικό ηλεκτρονικά, οι μαθητές δουλεύουν συλλογικά και συνεργατικά σε ψηφιακούς χώρους και δημοσιεύουν τα ψηφιακά χαρτοφυλακιά τους (το ηλεκτρονικό σύστημα/περιβάλλον συνεργασίας και επικοινωνίας *CommonGroundPUBLISHER*). Το αποτέλεσμα είναι μαθησιακοί τόποι που παράγουν γνώση, όπου εκπαιδευτικοί και μαθητές γίνονται πηγές παραγωγής τοπικά προσανατολισμένης και προσωπικά σχετικής γνώσης.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙΣΤΕ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ:

Common Ground

PO Box 463 Altona Vic 3018, Australia

Ph: +61 (0)3 9398 8000; Fax +61 (0)3 9398 8088

bill.cope@commongroundpublishing.com

www.CommonGroundGroup.com